# מידות הראי"ה — כבוד



כבוד־שמים המושג השגה בהירה מרומם הוא את ערך האדם וערך כל היצורים, וממלא אותם הכרה של גודל הנפש, מחובר עם ענוה טהורה. וכבוד שמים מגושם הוא נוטה לע"ז, ומשפיל את כבוד האדם וכבוד כל הבריות. ע"כ גדול הוא כבוך הבריות שדוחה את לא־תעשה שבתורהאברכות יט:, להורות על כבוד שמים הבהיר, המגדל בטובו את יסוד כבוד הבריות.

כמה סיגים צריכים להסיר מהמושג "כבוד שמים". עד שיהיה מובן בטהרה כזו המסלקת ממנו כל חסרון וכל השפעה מזויפת. כל מה שהעולם סובל יש לזקוף על יסוד זה של טהרת כבוד שמים מכל סיגיו ובדיליו.

כבוד אלהים, תחת מושג זה מונח הגבורה והרפיון. הנטיה לתן כבוד לשם ד' היא מולדת גבורת האדם, הכרת הממשלה של הטוב היותר עליון בעולם. שהיא מתפשטת והולכת באותה מידה שדעת־אלהים בתכונתה העליונה, הגוררת אחריה את רחשי־הכבוד היותר עליונים, מתגברת בעולם. אבל בני־אדם הנפחדים ונרעשים, ומתוך פחדם אינם שמים על לב ואינם מעיזים לחקור בגודל הציור האלהי ובחקר כבודו, והציור עצמו נהפך להם לרועץ, וחובת הכבוד לאלהים מתגלמת אצלם בתור תביעה אכזרית מעצם שואף כבוד לאין חקר. שהיא משפלת בקרבם רגש עדין וטוב, ומהפכת אותם לעבדים עצובים ואכזרים שונאים זה את זה ושונאים את אלהים באמת בתוכיות לבם, אע"פ שיאמרו תמיד דברי אהבה וכבוד כשמזכירים את השם, בפיו ובשפתיו יכבדוהו ולבם רחק ממנובע' ישעיה כט יג..

כל מה שהשלמות הפנימית יותר חסרה כן הטבע מחפש להשתלם לצד חוץ. רק במעמד שפלות הנפש יתעורר חשק להתהדר לפני אחרים, בין במה שיש בו בין במה שאין בו. ועל כן חייב האדם להגדיל את רושם השלמות הפנימית, ודבריו ביחושו להכרת עצמו לאחרים יהיו תמיד במשקל הראוי.

כשהאדם מתכבד בעולם, ולבו דואב בקרבו על מה שהעולם מוטעים בו, יגנוז אותו הדאבון וישתמש בו לשמח בעת אשר יזדמן שיקבל איזה עלבון. הנעלבים ואינם עולבין, שומעים חרפתם ואינם משיבין, עושים באהבה ושמחים ביסורים, עליהם הכתוב אומר "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו"גשבת פח:.

לפעמים צריכים לקבל כבוד, וליהנות ממנו, כדי לאמץ את הכוחות הרוחניות לעבודות רמות, כשם ששותין כוס יין להחליף כוח ולחדש צהלת הרוח, ולעולם תהיה העין צופיה על הכוח התמציתי שבכבוד, שהוא מצד הרוממות האמיתית שיש במעלות, ובזה האדם מתעלה, ובעילויו הוא קורא בשם ד' בצדק.

הבריחה מן הכבוד, כל מה שהיא מתעמקת בנפש הרי היא מישבת את הדעת, ומישרת את השכל, ומוציאה מן הכוח אל הפועל את הסגולות הטובות היותר נסתרות שבמחבואי החיים, והכוחות הרוחנים הולכים ופורחים, מתענפים ומשתרגים ומכים שרשים עמוקים במעמקי הרוח, והאדם הולך ומתעלה והוה לברכה לעצמו ולעולם. ואפילו אותה התכונה של הבריחה מן הכבוד, שבאה מתוך איזה הכרח, אע"פ שאינה כ"כ טהורה ואידיאלית, מוארה באור קודש. כזו שבאה מתוך נדבת הלב הפנימית, הבאה מתוך הכרת קודש בהירה בערך האדם בנפשוובקדושת הענוה ורוממות טהרתה, מ"מ גם היא מאשרת היא את האדם התומך בה את צעדיו. ומתוך ההכרח בא אח"כ הרצון, ורוח החיים של ענוה טהורה ושוקטה, שהיא פארן של כל המידות החמודותדע' עבודה זרה כ!. הולך הוא ומתפשט על כל האופי של האדם המחשב את דרכיו ברוח נכון ומקבל בחפץ ושמחת לב את כל הדרכים שהבריחה מן הכבור באה על ידם. והכבוד רודף אחריו בפנימיות נפשו, מגדלו ומרוממו ושומר את תום טהרת קדושת התוכן של ענות הצדק, ההולך ומתעמק ברוחו. ועקב ענוה יראת ד'המשלי כב ד..

צריכים תמיד למצא את הצד המכובד שבכל ענין, אז יגלה אור העולם כולו, בכבודו העליון, ויחל להתקיים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץוישעיה כה ח..

אורו של משיח כשזורח בלב. הוא מלמד לכבד אתהבריות כולם והיה ביום ההוא שורש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גויים ידרשו והיתה מנוחתו כבודזישעיה יא י.. ע' עירובין סד.